«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (Ἰωάν. ιδ' 6).

ΖΩΗ

«Τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστι» (Ἰωάν. ς' 63).

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἔτος ΚΖ'. — Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1937 — Ἀριθ. 1287

ΣΥΛΛΕΓΕΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟΝ

Ὁ θυμὸς ἔχει βαρβάρους ἐκδηλώσεις. Πικραίνει, κακομεταχειρίζεται, πληγώνει. Παραπάνω ὅμως ἀπὸ αὐτὸν κτυπᾷ καὶ κακοποιεῖ ὁ φθόνος. Εἶνε «ἀνελεήμων ὁ θυμός», παρατηρεῖ ὁ σοφὸς Σολομῶν· καὶ γίνεται ῥομφαία «ὀξεῖα ἡ ὀργή». «Ἀλλ οὐδὲν ὑφίσταται ζῆλος» (Παροιμ. κζ' 4). Τίποτε δὲν ἠμπορεῖ νὰ σταθῇ ἔμπρὸς εἰς τὸν φθόνον.

Ἀπὸ τὸ θηρίον, ποὺ ὁρμᾷ ἐναντίον σου βίαιον, ἠμπορεῖ νὰ λάβῃς προφυλακτικὰ μέτρα. Διότι ὁ κίνδυνος εἶνε φανερός. Καὶ κίνδυνος ποὺ φαίνεται εἶνε δυνατὸν νὰ προληφθῇ. Ἀπὸ τὸ μικρόβιον ὅμως ἀσθενείας φοβερᾶς καὶ ἀθεραπεύτου εἶνε δυσκολώτερον νὰ προφυλαχθῇς. Διότι αὐτὸ προχωρεῖ ἀφανῶς καὶ ἡσύχως. Ἐγκαθίσταται εἰς αὐτὰ τὰ βάθη τοῦ ὀργανισμοῦ σου, χωρὶς νὰ πάρῃς καμμίαν εἴδησιν.

Καὶ ἀπὸ τὸν θυμώδη ἠμπορεῖς νὰ προφυλαχθῇς. Μολονότι ὀλίγον τι διαφέρει ἀπὸ θηρίον, ὅταν εὑρίσκεται εἰς τὴν παραφοράν του, δὲν θὰ σὲ πειράξῃ ὅμως, ὅταν σὺ τὸν ἀντιμετωπίσῃς μὲ ὑπομονήν. Καὶ ἐὰν ἀκόμη ἀρχίσῃ νὰ σὲ κακομεταχειρίζεται, ὅταν σὺ ὑποχωρήσῃς, ἀσφαλῶς ὁ θυμός του θὰ κατευνασθῇ. Καὶ ἑπόμενον εἶνε μετὰ τοῦτο νὰ ἐκδηλώσῃ συγκίνησιν εἰλικρινῆ διὰ τὴν ψυχραιμίαν καὶ καλωσύνην, τὴν ὁποίαν σὺ ἀντέταξες εἰς τὸν βάρβαρον τρόπον του. Ἀπὸ τὸν φθονερὸν ὅμως πῶς θὰ προφυλαχθῇς; Χωρὶς νὰ τὸν θίξῃς εἰς τὸ ἐλάχιστον, χωρὶς καμμίαν ἀφορμήν, σὲ μισεῖ καὶ θέλει τὴν καταστροφήν σου. Ἐπειδὴ ἴσως εὐδοκιμεῖς. Ἐπειδὴ πιθανῶς ἔχεις χρήματα ἢ τιμᾶσαι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Ἐπειδὴ ἔχεις κάποιον προσόν, τὸ ὁποῖον σὲ ἀναβιβάζει ὀλίγον παραπάνω ἀπὸ ἐκεῖνον.

Σὲ μισεῖ. Ἀφοῦ ἐπιθυμεῖ νὰ καταστραφῇς; Καὶ ἀφοῦ τότε θὰ εὐχαριστηθῇ καὶ θὰ ἡσυχάσῃ ὡς πρὸς σέ, ὅταν σὲ ἴδῃ ἀτυχοῦντα καὶ ἐν δυστυχίᾳ; Τί ἄλλο θὰ ἤθελε διὰ σὲ ὁ ἀσπονδότερός σου ἐχθρός; Σὲ μισεῖ. Δηλαδὴ δὲν παραφέρεται ἁπλῶς κατὰ σοῦ, ὅπως κάμνει ὁ θυμώδης. Ἀλλὰ ἐν ψυχραιμίᾳ καὶ ἐσκεμμένως τρέφει διάθεσιν δυσμενείας ἐναντίον σου. Καὶ ἐνῷ ὁ θυμώδης, ὅταν θὰ τοῦ ἐπανέλθῃ ἡ ἤρεμος σκέψις, εἶνε ἑπόμενον νὰ ἀντιληφθῇ τὸ ἀδίκημα, τὸ ὁποῖον σοῦ ἔκαμεν, ὁ φθονερὸς σὲ ζηλεύει συνεχῶς καὶ καλλιεργεῖ μέσα του μίαν ἀποστροφὴν κατὰ σοῦ, ἡ ὁποία δὲν εἰξεύρεις, ποῦ θὰ ἐκσπάσῃ.

Ἴσως τώρα δὲν σοῦ ὁμιλεῖ. Πιθανῶς μάλιστα καὶ νὰ σοῦ παρουσιάζεται γλυκὺς καὶ προσηνής. Μέσα του ὅμως ἡ φωτιὰ καίει. Καὶ ἡ καρδία του συλλέγει δηλητήριον πικρὸν καὶ θανατηφόρον. Ἀλλοίμονον! Ὅταν θὰ εὕρῃ τὴν εὐκαιρίαν, θὰ ἐπιπέσῃ αἰφνιδίως ὡς ἄλλη ἔχιδνα κατὰ τοῦ ἀνυπόπτου θύματός της. Τί ἠμπορεῖ τότε νὰ συμβῇ; Καὶ ποῖαι ὀλέθριαι συνέπειαι θὰ ἐπακολουθήσουν; Ἐὰν δὲν φυλάξῃ ὁ Θεός, ἐνδέχεται ἀκόμη καὶ ζωντανὸν νὰ σὲ θάψῃ.

Δὲν θὰ σεβασθῇ συγγενικοὺς δεσμούς. Δὲν ἐνθυμεῖσαι, τί ἔπαθεν ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τὸν φθόνον τῶν ἀδελφῶν του; Δὲν θὰ σκεφθῇ ἐὰν εἶσαι ὄχι ἁπλῶς ἀθῷον καὶ ἅγιον θῦμα, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ εὐεργέτης του γεμᾶτος ἀγάπην δι' αὐτόν. Οὔτε θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τί ἐντύπωσιν θὰ προκαλέσῃ ἡ κατὰ σοῦ πρᾶξίς του. Δέν βλέπεις τί ἔκαμαν κατὰ τοῦ Κυρίου μας οἱ ἄρχοντες τοῦ Ἰσραήλ, οἱ εὐεργετημένοι ἀπὸ αὐτὸν πλουσίως;

Ὢ! ὡρισμένως ἀπεικονίζει πιστῶς τὴν πραγματικότητα ὁ Σολομῶν ὅταν διακηρύττῃ: «Ἀνελεήμων θυμὸς καὶ ὀξεῖα ὀργή, ἀλλ' οὐδὲν ὑφίσταται ζῆλος».

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Η ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΝ ΤΗ ΖΩΙΚΗ ΚΑΙ ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΚΥΠΤΟΝΤΑ ΧΑΣΜΑΤΑ

5. Τὰ γενεαλογικὰ δένδρα ἄλλων ἀνθρωπολόγων. Ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ γενεαλογικὰ δένδρα τοῦ ἀνθρώπου, τὰ ὑπὸ διαφόρων ἀνθρωπολόγων ἀπὸ τοῦ Δαρβίνου καὶ τοῦ Haeckel καταρτισθέντα, καθὼς παρατηρεῖ ὁ Guibert(1), δὲν φαίνεται νὰ παρουσιάζωσι σοβαρότητά τινα, ἐὰν κρίνωμεν περὶ αὐτῶν ἐκ τῶν διαφορῶν καὶ ἀντιφάσεων, τὰς ὁποίας εὑρίσκομεν εἰς αὐτά. Οὐδεὶς σοβαρὸς ἐξελικτικὸς δὲν δέχεται πλέον τὴν ὑπὸ τοῦ Haeckel καθορισθεῖσαν σειράν. Ὁ δὲ Boule(2) κηρύττει ὡς ἐξ ἴσου ἀπαράδεκτα καὶ τὰ προσ-

(1) Παρὰ Guibert σελ. 400.
(2) Ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ Les hommes fossiles ἐκδ. 1921, παρὰ Guibert et Chinchole σελ. 400.

φάτως προβληθέντα γενεαλογικὰ δένδρα ἤτοι τὸ τοῦ Grégory ἐν ἔτει 1916, τὸ τὸ Keith ἐν ἔτει 1915, τὸ τοῦ Pilgrim ἐν ἔτει 1915, τὸ τοῦ Sera ἐν ἔτει 1917 καὶ τὸ τοῦ Bonarelli ἐν ἔτει 1918. «Ἡ σύγκρισις τῶν διαγραμμάτων των, παρατηρεῖ ὁ Boule(3), αὐξάνει τὴν ἐπιφύλαξίν μας, διότι ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν διαφόρων τούτων διαγραμμάτων σοβαραὶ διαφοραί, αἵτινες ἐνίοτε καθίστανται κεφαλαιώδεις. Τὸ σοφώτερον εἶνε νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ὁ ὅμιλος τῶν ἀνθρωποειδῶν εἶνε ἀκόμη μετέωρος καὶ δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη ἐπακριβῶς τὸ σημεῖον, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἀνθρώπινος κλάδος παρεμβάλλεται ἐπὶ τῶν γειτονικῶν κλάδων. Ὅσοι συγγραφεῖς, τόσαι καὶ ὑποθέσεις».

6. Οἱ ὑποτιθέμενοι πρόγονοι τοῦ ἀνθρώπου. Οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν Boule ἄλλοι ἐκ τῶν ἐξελικτικῶν συνδέουσι τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν πιθηκάνθρωπον(4).

---

(3) Ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 448 καὶ 107 παρὰ Guibert... αὐτόθι.

(4) Οὕτως ὁ μὲν Haeckel φαντάζεται τὴν ἐνδιάμεσον ταύτην μορφὴν ὡς ὂν στερούμενον λαλιᾶς καὶ αὐτοσυνειδησίας, ὁ δὲ Δαρβῖνος ὡς «θηλαστικὸν δασύτριχον, ἐφωδιασμένον μετ' οὐρᾶς καὶ ὤτων καταληγόντων εἰς ὀξύ, τὸ ὁποῖον ἔζη πιθανῶς ἐπι τῶν δένδρων καὶ κατῴκει τὸν ἀρχαῖον κόσμον. Θὰ ἔπρεπε νὰ καταταχθῇ μεταξὺ τῶν τετραπόδων» (The descent of man.... c. 6). Ὁ πιθηκάνθρωπος ὅμως οὗτος δὲν ἀνευρέθη οὔτε μεταξὺ τῶν παλαιοντολογικῶν λειψάνων. Ἀνεῦρον σκελετοὺς ἢ κρανία τινά, τὰ ὁποῖα ἔλαβον τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἀνευρέθησαν. Ἀλλὰ περὶ τούτων θὰ ὁμιλήσωμεν, ἐν καιρῷ διὰ μακρῶν, ὁπότε καὶ διὰ πλατυτέρων θὰ ἀποδείξωμεν, ὅτι ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς ἀνθρώπους ὑπολειπομένους μὲν ἴσως εἰς ἀνάπτυξιν διανοητικὴν καὶ εἰς πρόοδον πολιτισμοῦ, πάντως ὅμως κατ' οὐσίαν μὴ διαφέροντας ἡμῶν· εἰς ἀνθρώπους, ὅμοιοι πρὸς τοὺς ὁποίους ἀναμφισβητήτως ζῶσι καὶ σήμερον μεταξὺ ἡμῶν, χωρὶς νὰ κατατάσσωνται εἰς κατωτέραν βαθμῖδα ὑπάρξεως καὶ ζωῆς ἐκείνης, τὴν ὁποίαν κατέχομεν ἡμεῖς. Γενικῶς τὴν περὶ τῶν ἀνθρωπίνων λειψάνων γνώμην τῆς ἐπιστήμης εὑρίσκει τις εἰς τὰς ἀποφάνσεις αὐθεντικῶν διερμηνέων της, ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλως τε οἱ πλεῖστοι ὑπῆρξαν ἐξελικταί. Οὕτω ὁ πολὺς Virchov εἰς τὸ συνέδριον τῶν ἀνθρωπολόγων, ὅπερ συνεκροτήθη ἐν Βιέννῃ κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1889 διεκήρυξε τὰ ἑξῆς:

«Πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν ὁ Δαρβινισμὸς ἐσημείωσε τὴν θριαμβευτικήν του εἴσοδον ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐλογάριαζέ τις ὅτι ἡ θεωρία αὕτη θὰ ἐπεβάλλετο εἰς τὴν ἐπιστήμην. Ματαίως ὅμως οἱ ὀπαδοί της ἐζήτησαν πανταχοῦ τοὺς κρίκους, οἵτινες ἔπρεπε νὰ συνδέωσι τὸν ἄνθρωπον πρὸς τοὺς πιθήκους. Μέχρι τοῦδε ὁ λεγόμενος προάνθρωπος, ὅστις ὑπετέθη, ὅτι ἀντεπροσώπευε τὴν ἐλλείπουσαν ἅλυσιν, δὲν κατεδέχθη νὰ παρουσιασθῇ. Οὐδεὶς σοβαρὸς ἐπιστήμων ἰσχυρίζεται ὅτι τὸν εἶδε.... Μερικοὶ ἠδυνήθησαν νὰ τὸν ἴδουν εἰς τὰς ὀνειροπολήσεις των, ἀλλ' ὅταν ἀφυπνίσθησαν, δὲν ἐτόλμησαν πλέον νὰ εἴπουν, ὅτι τὸν συνήντησαν. Ἡ ἐλπὶς μάλιστα τῆς εἰς τὸ μέλλον ἀνακαλύψεως τοῦ προανθρώπου εἶνε ὑπερβαλλόντως ὑποθετική, διότι δὲν ζῶμεν οὔτε ἐν ἐνυπνίῳ, οὔτε ἐν κόσμῳ ἰδεώδει, ἀλλ' ἐν κόσμῳ πραγματικῷ» (Virchov, L' anthropologie durant les 20 dernières années, c. f. compte rendu de la Smithsonian Institution 1889, p. 563).

ΛΑΪΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΩΝ ΝΕΟΧΕΙΡΟΤΟΝΗΤΩΝ ΙΕΡΕΩΝ

Ἕνας λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἐξωργίσθη ὁ Θεὸς ἐναντίον τοῦ Ναδὰβ καὶ Ἀβιούδ, ἦταν ἀκόμη καὶ τὸ ὅτι «προσήνεγκαν ἔναντι Κυρίου πῦρ ἀλλότριον, ὃ οὐ προσετάξατο Κύριος αὐτοῖς» (Λευϊτ. ι 1). Ἴσως ἐπῆραν κάρβουνα ἀναμμένα ἀπ' ἐκεῖνα, ἐπάνω εἰς τὰ ὁποῖα εἶχαν ψήσει προηγουμένως τὰ περισσεύματα τῆς εἰρηνικῆς θυσίας. Καὶ τὰ κάρβουνα αὐτὰ ἦσαν φωτιά, ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν Γραφὴν «πῦρ ἀλλότριον», δηλαδὴ φωτιὰ ξένη. Διότι, καθὼς φαίνεται, ἡ φωτιά, μὲ τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ γίνωνται αἱ διακονίαι τοῦ ἱεροῦ, ἦταν ἐκείνη, ποὺ ἥναψε μόνη της διὰ θαύματος καὶ ἔκαυσε τὰς θυσίας, ποὺ ἦσαν ἐπάνω εἰς τὸ θυσιαστήριον. Αὐτὴ τὴ φωτιὰ ἔπρεπε νὰ διατηρήσουν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λευῖται ἄσβεστον καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἔπρεπε νὰ πέρνουν κάθε φορά, ποὺ θὰ ἐχρειάζοντο εἴτε νὰ θυμιάσουν εἴτε νὰ προσφέρουν θυσίαν.

Ἀλλ' ὁ Ναδὰβ καὶ ὁ Ἀβιοὺδ βλέπεις δὲν ἐπερίμεναν νὰ λάβουν τὰς σχετικὰς ὁδηγίας. Οὔτε κἂν ἐστάθηκαν διστακτικοί, ὥστε νὰ περιμείνουν τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ χωρὶς νὰ τοὺς διατάξῃ ὁ Κύριος, ἐθεώρησαν ἀρκετὸν τὸ ὅτι εἶχαν ἀκούσει προτήτερα, ὅτι μὲ τὸ θυμίαμα θὰ ἐθυμιάτιζαν οἱ ἱερεῖς τὸ θυσιαστήριον καὶ τὰ ἅγια κάθε ἡμέραν. Καὶ ἐπροχώρησαν λοιπὸν κάνοντες τοῦ κεφαλιοῦ των, ἀλλὰ διὰ νὰ ξεσπάσῃ εἰς τὸ κεφάλι των ἀμέσως ἡ ἀδυσώπητος ὀργὴ τοῦ Θεοῦ.

Ἔτσι τὴν παθαίνουν καὶ μερικοὶ νεαροὶ κληρικοί μας, ποὺ φουσκώνουν τὰ μυαλά τους μόλις πατήσουν τὸ ἔδαφος τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἀκουμβήσουν τὰ χέρια των εἰς τὰ ἅγια καὶ ἄχραντα μυστήρια. Εἶνε ἕτοιμοι σὲ λίγο νὰ ἀνακατευθοῦν εἰς ὅλα. Καὶ ἐκεῖ ἀκόμη, ποὺ δὲν εἶνε δουλειά τους. Εἶνε ἴσως νεαροὶ διάκονοι ἢ νεοχειροτόνητοι ἱερεῖς. Ἀντὶ νὰ συμμαζευθοῦν εἰς τὸν ἑαυτόν τους καὶ νὰ ἀρχίσουν τὴν δρᾶσίν τους ἀπὸ τὴν ψυχήν των· ἀντὶ νὰ ζητοῦν, πῶς νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ κάθε ἐγωϊσμὸν καὶ πῶς νὰ συντριβοῦν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ τοὺς ἐλεήσῃ καὶ τοὺς βοηθήσῃ εἰς τὸ νέον τους ἔργον, ἐμβαίνουν ἀμέσως εἰς τὰ μεγάλα. Ζητοῦν νὰ ἀστράψουν καὶ νὰ βροντήσουν καὶ νὰ διακριθοῦν ἀμέσως ὡς μεγάλαι προσωπικότητες εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Σπεύδουν λοιπὸν νὰ ἀναβοῦν εἰς τὸν ἄμβωνα καὶ νὰ ἀναλάβουν παράκαιρα καὶ τὰ βάρη τῆς ἱερᾶς τοῦ λόγου διακονίας. Τρέχουν νὰ προλάβουν τοὺς ὁμοίους καὶ συγχρόνους των ἢ νὰ παραμερίσουν τοὺς γεροντοτέρους. Καὶ ὅλα αὐτὰ γίνονται ὄχι διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Θεός, ἀλλὰ διὰ νὰ δοξάσουν τὸ ἐγώ των. Γιατί δὲν προφθάνει νὰ περάσῃ ὀλίγος χρόνος καὶ τὰ χθεσινὰ παιδάρια προβάλλουν ἀξιώσεις καὶ διὰ μεγαλείτερα ἀξιώματα καὶ τεντώνουν τὸ ἀνάστημά των καὶ σύρονται ἐμπρὸς εἰς τοὺς ἰσχυρούς, διὰ νὰ σκαρφαλώσουν μιὰ ὥρα προτήτερα καὶ εἰς τὰ ἀνώτατα τῆς Ἐκκλησίας ἀξιώματα. Πέρνουν οἱ ταλαίπωροι θάρρος ἀπὸ τὸ ὅτι ὁ Κύριος σιωπᾷ καὶ δὲν ἐξαπολύει καὶ τώρα τὸ πῦρ Του διὰ νὰ κατακαύσῃ τοὺς ἀλαζόνας καὶ αὐθάδεις, ποὺ ἐννοοῦν νὰ μεταβάλουν τὸ θυσιαστήριον εἰς γεφύρι ἢ εἰς σκάλαν διὰ νὰ περάσουν καὶ ἀνυψώσουν τὸ ἐγώ των. Ἀλλοίμονον! Δὲν καταλαβαίνουν, ὅτι ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ ὅσον σιωπᾷ, τόσον μεγαλειτέρους καὶ φοβερωτέρους θησαυροὺς ὀργῆς ἐπι-

σωρεύει, ὅπως λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Ρωμ. 6 4 5). Οὐαὶ δὲ ὅταν ἡ ὀργὴ αὐτὴ ἐκσπάσῃ. Ποῖος θὰ ἠμπορέσῃ νὰ σταθῇ ὄρθιος ἐμπρός της;

Ἂς ἔλθωμεν πάλιν εἰς τὸν θάνατον τῶν δύο νεοχειροτονήτων. Ὅπως συμπεραίνουν οἱ ἑρμηνευταὶ τῆς ἁγίας Γραφῆς, αὐτὸ ποὺ ἔκαμαν οἱ δύο αὐτοὶ ἱερεῖς, τὸ ἔκαμαν ἐπάνω εἰς κάποιαν εὐθυμίαν καὶ ζωηρότητα, τὴν ὁποίαν τοὺς ἔφερε τὸ κρασὶ ποὺ εἶχαν πίει. Διότι ὅπως εἴπαμεν, ὁ Ἀαρὼν μὲ τὰ παιδιά του εἶχαν προσφέρει προηγουμένως θυσίας διαφόρους τὴν μίαν κοντὰ εἰς τὴν ἄλλην· αἱ τελευταῖαι δὲ ἦσαν θυσίαι εἰρηνικαί, τῶν ὁποίων τὰ περισσεύματα ἔφαγαν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ ἱερεῖς κοντὰ εἰς τὸ θυσιαστήριον. Συμπεραίνουν λοιπόν, ὅτι μαζὺ μὲ τὰς εἰρηνικὰς αὐτὰς θυσίας εἶχε προσφερθῇ καὶ κρασί, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔπιαν τὰ δύο παιδιὰ τοῦ Ἀαρὼν καὶ ἀφοῦ ἐμβῆκαν εἰς κάποιο κέφι, ἐπῆραν τὰ θυμιατά των καὶ δὲν ἤξευραν τί ἔκαμαν. Καὶ τὸ συμπεραίνουν αὐτὸ ἀπὸ τὴν αὐστηρὰν διαταγήν, τὴν ὁποίαν εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὸ θλιβερὸν αὐτὸ συμβάν, ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἀαρών. Δηλαδὴ παρήγγειλεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἀαρὼν νὰ μὴ πίνουν κρασὶ καὶ ὁποιονδήποτε οἰνόπνευμα, οὔτε αὐτὸς οὔτε τὰ παιδιά του, τῆς ἡμέραις ποὺ θὰ ἐπρόκειτο νὰ πλησιάσουν εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ νὰ λειτουργήσουν ἐνώπιον Αὐτοῦ. Τοὺς ἐβεβαίωσε δὲ ῥητῶς, ὅτι ἐὰν ἐτήρουν τὴν διαταγήν Του αὐτήν, δὲν θὰ διέτρεχον τὸν κίνδυνον νὰ ἀποθάνουν (Λευϊτ. ι 9). Τοῦτο δὲ ἔχει τὸ νόημα, ὅτι ἐὰν ἀπέθαναν ὁ Ναδὰβ καὶ ὁ Ἀβιούδ, ἀπέθαναν, γιατὶ εἶχαν πίει κρασί.

Ναί, νεαρέ μου λευΐτα καὶ σεβαστὲ ἱερωμένε μου. Εἶναι βέβαια ἀπρεπὲς εἰς ὅλους τὸ νὰ πίνουν κρασὶ παρὰ πάνω ἀπὸ τὸ πρέπον καὶ νὰ ἐμβαίνουν εἰς εὐθυμίαν. Πολὺ περισσότερον ὅμως ἀπρεπές, ἀκόμη δὲ καὶ σκανδαλῶδες καὶ πολὺ ἁμαρτωλὸν καταντᾷ τοῦτο διὰ τὸν ἱερωμένον. Δὲν ὁμιλῶ πλέον περὶ μέθης. Διότι αὐτὴ εἶνε παρεκτροπὴ θανάσιμος, ποὺ δὲν ἠμπορεῖ μὲ κανένα τρόπον νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὸ ἱερὸν σχῆμα τοῦ κληρικοῦ. Ὁμιλῶ μόνον περὶ εὐθυμίας καὶ περὶ τῆς καταστάσεως ἐκείνης, τὴν ὁποίαν οἱ ἄνθρωποι ὀνομάζουν κέφι. Μιὰ τέτοια κατάστασις εἶνε διὰ τὸν κληρικὸν ἔσχατος ἐξευτελισμός. Καὶ τὸν ἐκθέτει εἰς τὰς ἀστειότητας τῶν Χριστιανῶν του, αἱ ὁποῖοι χάνουν κάθε σεβασμὸν πρὸς τὸ πρόσωπόν του, μερικοὶ δὲ καὶ πρὸς τὸ σχῆμά του. Καὶ ἀκούεις ὕστερα νὰ τοῦ σύρουν τοῦ κόσμου τῆς κατηγορίας· νὰ ἐξογκώνουν καὶ τὰ παραμικρὰ ὀλισθήματα τοῦ εὐθύμου κληρικοῦ, νὰ τὸν παρουσιάζουν μεθυσμένον καὶ μέχρις ἀναισθησίας κυριευμένον ἀπὸ τὰς ἀναθυμιάσεις τοῦ κρασιοῦ. Πῶς θέλεις ὕστερα ὁ κληρικὸς αὐτὸς νὰ σώσῃ ψυχάς; Καὶ πῶς θὰ διδάξῃ καὶ θὰ ὠφελήσῃ τοὺς ἐνορίτας του καὶ τὴν δύσκολον νεότητα; Ἀλλοίμονον! Ἀντὶ ὠφελείας θὰ προκαλῇ βλάβην καὶ ἀντὶ νὰ στηρίζῃ μὲ τὸ παράδειγμά του θὰ κρημνίζῃ καὶ θὰ καταστρέφῃ.

Πολλοὶ βεβαίως ὑπάρχουν οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ τοὺς πλησιάσῃ ὁ Θεὸς εἰς περιστάσεις δυσκόλους καὶ νὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ κινδύνους μεγάλους. Ἀλλὰ δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ πλησιάσουν καὶ αὐτοὶ τὸν Θεὸν καὶ νὰ συνάψουν σχέσιν καὶ γνωριμίαν, τὴν σχέσιν τοῦ πιστοῦ καὶ ὑπακούοντος τέκνου εἰς τὸν ἀγαθὸν Πατέρα. Καὶ ὅμως τότε, τότε εἶναι ἀσφάλεια καὶ εἰς τὰς κινδυνώδεις καὶ εἰς τὰς ὁμαλὰς περιστάσεις τοῦ βίου, ὅταν ἀκολουθοῦμεν τὴν θεόπνευστον συμβουλὴν τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου: «ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

17. *Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.*

Διότι δὲν ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱόν Του εἰς τὸ ἁμαρτωλὸν γένος τῶν ἀνθρώπων διὰ νὰ κατακρίνῃ αὐτό, ἀλλὰ διὰ νὰ σωθῇ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων διὰ μέσου Αὐτοῦ ὡς μόνου σωτῆρος.

γάρ. *Αἰτιολογεῖ τὸ «μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον» τοῦ προηγουμένου στίχου. Ὁ Κύριος ἀναιρεῖ ἤδη τὴν ἐσφαλμένην ἰδέαν τῶν Ἰουδαίων, οἱ ὁποῖοι ἐφρόνουν, ὅτι ὁ Μεσίας ἐρχόμενος θὰ καθίστατο ἀποκλειστικὸς αὐτῶν βασιλεὺς καὶ σωτήρ, καθ' ὃν χρόνον θὰ ἔκρινε καὶ θὰ ἐτιμώρει τὸν κόσμον τῶν ἐθνῶν. Ἡ λέξις **κόσμος** ἐπαναλαμβάνεται μετ' ἐμφάσεως τρίς, ἵνα τονισθῇ ἰδιαιτέρως, ὅτι ἡ θεία εὐδοκία περιλαμβάνει τὴν ὅλην ἀνθρωπότητα. Ἡ καθολικότης τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Παύλου ὑπάρχει ἐν σπέρματι καὶ ἐν τοῖς στίχ. 16 καὶ 17 τοῦ κεφαλαίου τούτου.*

οὐ γὰρ ἀπέστειλεν.... ἵνα κρίνῃ. *Ἐκφράζει πρῶτον ἀρνητικῶς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς τοῦ Κυρίου καὶ εἶτα διὰ τοῦ **«ἀλλ' ἵνα σώσῃ τὸν κόσμον»** θετικῶς. Τὸ **ἀπέστειλεν** ἐνταῦθα ἐτέθη ἀντὶ τοῦ ἔδωκε τοῦ προηγ. στίχου.*

ἵνα κρίνῃ. *Ὁ Godet ἐκλαμβάνει αὐτὸ εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ δικάζειν, τοῦ ἐπιτελεῖν τὰ τοῦ κριτοῦ. Ἤτοι ἡ ἔλευσις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον δὲν ἔχει σκοπὸν πρᾶξιν κρίσεως, ἀλλ' ἔργον σωτηρίας. Ὀρθοτέρα ἡ ἔννοια τοῦ κρίνειν ἅμα καὶ κατακρίνειν, διότι τὸ «ἵνα κρίνῃ» ἐτέθη ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ «ἀπόληται» τοῦ προηγ. στίχ., αὕτη δ' εἶνε ἡ ἔννοια τοῦ κρίνειν εἰς ὁλόκληρον τὸ χωρίον τοῦτο. «Οὐ κατακρίνων ἐλήλυθα» (Κύριλ.). Ἡ ἐνταῦθα ἐξαιρομένη ἀλήθεια δὲν ἀποκλείει τὸ ὅτι εἰς τὸ μέλλον ὁ Κύριος θὰ ἔλθῃ ὡς Κριτής, ὡς ἄλλως καὶ αὐτὸς ὁ Ἰωάννης ἐν ε΄ 27, 28 σαφῶς διδάσκει. «Δύο γὰρ εἰσιν αἱ τοῦ Χριστοῦ παρουσίαι, ἡ ἤδη γεγενημένη, καὶ ἡ μέλλουσα. Οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς δὲ αἱ δύο, ἀλλ' ἡ μὲν προτέρα γέγονεν, οὐχ ἵνα ἐξετάσῃ τὰ πεπραγμένα ἡμῖν, ἀλλ' ἵνα ἀφῇ, ἡ δὲ δευτέρα, οὐχ ἵνα ἀφῇ, ἀλλ' ἵνα ἐξετάσῃ» (Χρυσόστ.). Τὸ ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ ἔργον τοῦ Κυρίου ὡς κριτοῦ εἶνε ἐπακολούθημα τοῦ ἐν τῇ πρώτῃ παρουσίᾳ ἔργου Του. Προσφέρει πρῶτον τὴν σωτηρίαν εἰς πάντας, ἐξετάζει δ' ἔπειτα ἀκριβῶς τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἡ προσφορά του ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Πάντως ἤδη ὁ Ἰησοῦς ζητεῖ νὰ τονίσῃ, ὅτι ἡ εἰς τὸν κόσμον ἔλευσίς Του δὲν εἶχε τὸν σκοπὸν τῆς κατακρίσεως, τὸν ὁποῖον καὶ ὁ Φαρισαῖος Νικόδημος κατὰ τὰς περὶ Μεσίου Ἰουδαϊκὰς προκαταλήψεις ἀπέδιδεν εἰς αὐτήν.*

18. *Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.*

Ἐκεῖνος ποὺ πιστεύει εἰς αὐτὸν δὲν κατακρίνεται, ὅποιος ὅμως δὲν πιστεύει ἔχει κατακριθῇ ἤδη ἀπὸ μόνος του, διότι δὲν ἔχει πιστεύσει εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὁ πιστεύων. Ἡ ἔννοια, τὴν ὁποίαν ἐκφράζει ἐνταῦθα ὁ Ἰωάννης, εἶνε, ὅτι ὅπως ἡ αἰώνιος ζωὴ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν παροῦσαν ζωὴν κατὰ τὸν στ. 15 (ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον), οὕτω καὶ ἡ κατάκρισις.

οὐ κρίνεται. Τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, ἣν καὶ ἐν ε' 24 ἡ φράσις «εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν». Κατά τινας τὸ οὐ κρίνεται λέγεται καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐκ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου κατάκρισιν=Ἡ κατάκρισις ἡ ἐκ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου ἀπομακρύνεται ἀπὸ τοῦ πιστεύοντος, παραμένει ὅμως διὰ τὸν μὴ πιστεύοντα, ὅστις οὕτω διατελεῖ κατακεκριμένος.

ἤδη κέκριται. «Ἤδη κεκρίσθαι τὸν ἀπιστοῦντά φησιν, ὡς αὐτὸν ἤδη καθ' ἑαυτοῦ τὴν τοῦ κολάζεσθαι δεῖν ὁρίσαντα ψῆφον, δι' ὧν ἔγνω παραιτεῖσθαι τὸν τοῦ μὴ κρίνεσθαι χορηγόν» (Κύριλ.). Οὗτος ἀπήγγειλεν ἤδη καθ' ἑαυτοῦ τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν. Διὰ τῆς ἀπιστίας του οὗτος ἐχώρισεν ἑαυτὸν ἀπὸ τοὺς σεσωσμένους καὶ ἀπεξένωσεν ἑαυτὸν τῆς σωτηρίας. Ἡ ὁριστικὴ καταδίκη θὰ ἀπαγγελθῇ κατὰ τὴν μέλλουσαν κρίσιν (ιβ 48). Ἀλλὰ «ὥσπερ τὸν πιστὸν ἡ πίστις ἐξείλετο τῆς κρίσεως πρὸ τῆς κρίσεως, οὕτω καὶ τοῦτον ἡ ἀπιστία κατέκρινε πρὸ τῆς κατακρίσεως. Καὶ ὁ φονεὺς γὰρ καὶ πᾶς πλημμελήσας τῇ φύσει μὲν τοῦ ἁμαρτήματος αὐτίκα καταδεδίκασται· τῇ ἀποφάσει δὲ τοῦ ἄρχοντος ὕστερον» (Ζιγαβ.). Ἄλλως τε «καὶ αὐτὴ ἡ ἀπιστία κατάκρισίς ἐστι. Τὸ γὰρ ἐκτὸς εἶναι τοῦ φωτός, αὐτὸ μόνον τιμωρία μεγίστη» (Θεοφύλ.).

ὅτι. Ὁ λόγος καὶ ἡ αἰτία τῆς κατακρίσεως.

μὴ πεπίστευκε. Τὸ μὴ προτιμᾶται ἀντὶ τοῦ οὐ, διότι τὸ γεγονὸς τῆς ἀπιστίας δὲν ἐκφέρεται ἐνταῦθα ἀντικειμενικῶς, ἀλλ' ὑποκειμενικῶς, ὡς κρίσις τοῦ ἐκφέροντος τὴν κατάκρισιν Κριτοῦ. Ὁ παρακείμ. δηλοῖ οὐχὶ τὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ τὴν κατάστασιν τὴν προερχομένην ἐκ τῆς πράξεως.

εἰς τὸ ὄνομα. Πρβλ. α' 12. Πιστεύειν εἰς τὸ ὄνομα=Πιστεύειν εἰς τὴν περὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἀποκάλυψιν. «Ἀντὶ τοῦ εἰς αὐτόν» (Ζιγαβ.).

τοῦ μονογενοῦς. «Χαλεπὸν καὶ μέγα τῆς ἀπιστίας δεικνύει τὸ ἔγκλημα, ἐπείπερ ἐστὶν Υἱὸς καὶ Μονογενής». (Κύριλ.). Ἡ ἐνοχὴ εἶνε βαρεῖα, διότι διὰ τῆς ἀπιστίας ἀπώθησαν τοιοῦτον πρόσωπον καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΤΕΨΙΣ

Ζήτημα τῆς ἡμέρας, πρωτίστως εἰς τὸν ἀγγλικόν, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς τὸν παγκόσμιον Τύπον, εἶναι ἡ στέψις τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας. Αἱ σχετικαὶ ἑορταί, τῶν ὁποίων ἡ προπαρασκευὴ ἐγίνετο ἀπὸ μηνῶν, ἤρχισαν κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην καὶ θὰ διαρκέσουν ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον. Ἀλλ' εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὰ μεγάλα γεγονότα τοῦ πολιτικοῦ βίου τῆς χώρας γίνονται καὶ ἀφορμαὶ διδασκαλίας. Σειρὰ ἄρθρων καὶ κηρυγμάτων ἔχουν ὡς ἀφορμὴν τὸ γεγονὸς τῆς στέψεως τοῦ βασιλέως. Ἰδιαιτέρως ὅμως μία σειρὰ τοῦ G. D. Rosenthal, δημοσιευθεῖσα εἰς τοὺς «Church Times» τοῦ Λονδίνου ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «ἡ στέψις ἑνὸς ἑκάστου» (Χριστιανοῦ), περιέχει διδακτικώτατα καὶ δι' ἡμᾶς τμήματα, τινὰ τῶν ὁποίων σημειώνομεν ἀκολούθως:

«Διὰ τῆς στέψεως ἑνὸς ἑκάστου—λέγει ὁ ὁμιλητής—ἐννοῶ τὴν καθιέρωσιν παντὸς Χριστιανοῦ εἰς τὸ ὑψηλὸν ἔργον τῆς διακονίας καὶ μαρτυρίας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Βασιλέως τῶν βασιλευόντων». Ἐκθέτων δὲ ἀκολούθως, ὅτι εἰς τὴν τελετὴν τῆς στέψεως τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας τὴν πρωτεύουσαν θέσιν κατέχει ἡ δι' ἐλαίου χρίσις αὐτοῦ, διὰ τῆς ὁποίας καθιεροῦται εἰς τὸ βασιλικόν του ἔργον, λέγει ὅτι καὶ ἄλλα πρόσωπα, καλούμενα εἰς ὑπηρεσίας θείου χαρακτῆρος, ἔχουν ἀνάγκην εἰδικῆς χάριτος καὶ τὴν λαμβάνουν δι' εἰδικῆς τελετῆς χρίσεως: οἱ πιστοὶ διὰ τοῦ Βαπτίσματος καὶ τοῦ Χρίσματος, ὁ Κλῆρος διὰ τῆς χειροτονίας, οἱ βασιλεῖς διὰ τῆς στέψεως. Πρῶτος δὲ πάντων, λέγει, «αὐτὸς ὁ εὐλογημένος Σωτήρ μας ἦτο «ὁ κεχρισμένος». Διότι αὐτὴ εἶναι πράγματι ἡ σημασία τοῦ ὀνόματός Του «Χριστός». Κατὰ τὸν πρῶτόν Του λόγον ἐν τῇ συναγωγῇ τῆς Ναζαρὲτ ὁ ἴδιος ἐφήρμοσεν εἰς Ἑαυτὸν τοὺς λόγους τῆς ἀρχαίας προφητείας: «Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ ἕνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελίζεσθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με». Ἡ χρίσις Του δὲ ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀνέδειξεν Αὐτὸν Προφήτην, Ἱερέα καὶ Βασιλέα ἡμῶν, ἡμεῖς δὲ ὡς μέλη τοῦ Σώματός Του, μετέχομεν ὅλοι ἐν πραγματικῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀξιώματός Του καὶ τοῦ ἔργου Του. Ἡ στέψις δι' ἡμᾶς, ὅπως διὰ τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασίλισσαν, εἶναι μία σπουδαία εὐκαιρία διὰ νὰ ἀναπολήσωμεν τὴν ὑψηλήν μας κλῆσιν ὡς βασιλέων καὶ ἱερέων τῷ Θεῷ· διὰ νὰ ἀνανεώσωμεν τοὺς ἱεροὺς ὅρκους, ποὺ ἐδόθησαν δι' ἡμᾶς κατὰ τὴν βάπτισίν μας· διὰ νὰ ἀναζωπυρήσωμεν τὸ χάρισμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν κατὰ τὴν χρίσιν ἡμῶν. «Καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου», λέγει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, «καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει» (Α' Ἰωάν. 2, 20. 27). Καὶ ὁ ἀπ. Παῦλος μᾶς λέγει ὅτι «ὁ β βαιῶν ἡμᾶς εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς Θεός, ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν».

Συνεχίζων λέγει, ὅτι ἐχρίσθημεν ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ πρὸς τοῦτον τὸν σκοπόν: «διὰ νὰ καταστῶμεν λειτουργοὶ τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ ἐκπληρώσωμεν ἐπαξίως τὸ καθῆκόν μας καὶ τὴν κλῆσίν μας ὡς βασιλέων καὶ ἱερέων τῷ Θεῷ. Ὅπου γίνεται λόγος εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην περὶ χρίσεως τοῦ Πνεύματος, πάντοτε αὐτὴ συνδέεται μὲ τὴν μαρτυρίαν ἢ ἱερὰν ὑπηρεσίαν. Ὅπως σᾶς ὑπενθύμισα πρὸ ὀλίγου, ὁ Κύριός μας εἶπε περὶ Ἑαυτοῦ, ὅτι ἐχρίσθη διὰ νὰ κηρύττῃ τὸ εὐαγγέλιον. Οὕτως ὅταν ὑπόσχεται τὸ βάπτισμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τοὺς Ἀποστόλους Του, τὸ πράττει διὰ νὰ τοὺς ἐνισχύσῃ εἰς τὴν μαρτυρίαν ταύτην: «Ὑμεῖς δὲ λήψεσθε δύναμιν, ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες». Εὐθὺς μόλις ἐξεπληρώθη κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν ἡ ὑπόσχεσις, οἱ Ἀπόστολοι ἐξέρχονται εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Ἱερουσαλὴμ διὰ νὰ μαρτυρήσουν περὶ τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ ἅγιος Στέφανος πληροῦται Πνεύματος Ἁγίου καὶ δίδει ἀφόβως τὴν μαρτυρίαν του ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπληρώθη Πνεύματος Ἁγίου, ὅταν ἐβαπτίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀνανίου, καὶ ἀμέσως κηρύττει εἰς τὴν συναγωγὴν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ διὰ νὰ λάβωμεν ἕνα ἀκόμη ἀπὸ τὰ πολλὰ παραδείγματα, ὁ αὐτὸς ἀπόστολος προτρέπει τοὺς ἐν Ἐφέσῳ Χριστιανοὺς νὰ πληρωθῶσι Πνεύματος. Πρὸς ποῖον δὲ σκοπόν; Διὰ νὰ κηρύξουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὰ μεγαλεῖα, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἐποίησεν εἰς αὐτούς, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, τὸν αἶνον καὶ τὴν δόξαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

»Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἠμποροῦμεν νὰ ἴδωμεν εἰς τὴν χρίσιν τοῦ βασιλέως, ἡ ὁποία πρόκειται ἐνώπιόν μας ὡς πραγματικὴ παραβολή, μίαν πρόσκλησιν πρὸς ἕνα ἕκαστον ἀπὸ ἡμᾶς νὰ ἀναζωπυρήσωμεν τὸ ἔργον τοῦ Πνεύματος εἰς τὰς καρδίας μας, καὶ μίαν κλῆσιν τοῦ ἔθνους καὶ τῆς αὐτοκρατορίας εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Δὲν εἶναι ἆρά γε σοβαρὰ καὶ ἐπείγουσα ἀνάγκη νὰ ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην, ἀνάπτοντες εἰς ζωντανὴν φλόγα τὴν πνευματικὴν δύναμιν, ἡ ὁποία μᾶς ἐδόθη, ἀλλ' ἡ ὁποία εἰς τόσους ἐξ ἡμῶν μένει εἰς κατάστασιν ὕπνου καὶ ἀχρηστίας; Ἔχομεν σήμερον ἐνώπιόν μας ἕνα προκλητικὸν καὶ ἐχθρικὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος ὁσημέραι περισσότερον ἀπορρίπτει καὶ ἀρνεῖται τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Χριστοῦ....

»Πᾶν ὅ,τι ἡ εὐφυΐα καὶ ἡ βιομηχανία ἠδυνήθη νὰ ἐφεύρῃ, ἐχρησίμευσε μόνον διὰ νὰ γεννήσῃ τὸ πρόβλημα τῆς αὐξήσεως τοῦ ὑλικοῦ πλούτου καὶ τῆς ἀνέσεως. Ὑπό τινα ἔποψιν ἐπετύχαμεν. Ἔχομεν περισσοτέρας τρυφὰς καὶ ἡδονὰς ἀπὸ ὅσας ὠνειρεύθησαν οἱ πατέρες μας, περισσότερον πλοῦτον διὰ νὰ ταξειδεύωμεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Καὶ δὲν ὑπάρχει κανὲν ὅριον ὡς πρὸς τὸ τί θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ εἰς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν, ἐὰν τὰ πλούτη μας δὲν διενέμοντο τόσον κακῶς καὶ δὲν τὰ διεχειριζόμεθα τόσον ἀφρόνως.

»Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως παρημελήσαμεν καὶ κατεδικάσαμεν εἰς λιμοκτονίαν τὴν ἀνωτέραν μας φύσιν, ὑπετιμήσαμεν τὰς ἀπαιτήσεις της καὶ δὲν ἐξετιμήσαμεν τὴν ἀληθῆ σημασίαν της. Μόνον ἄτομα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κανονίζουν τὴν ζωήν των μὲ τὴν ἄποψιν τῆς αἰωνιότητος, ἢ ἐν-

διαφέρονται πολύ, ἐὰν ὀπισθοχωροῦν ἢ προάγωνται πνευματικῶς, ἐφ' ὅσον εὐημεροῦν εἰς ὑλικὰ ἀγαθά. Αὔξουσα λιποψυχία διὰ τὴν θρησκείαν, παραμέλησις τῆς δημοσίας λατρείας τοῦ Θεοῦ, προσπάθεια πρὸς ἐπίδειξιν, ἐπιλησμοσύνη τῶν αὐστηροτέρων παραδόσεων τῆς φυλῆς μας, εἰδωλολατρεία τοῦ πλούτου, λαιμαργία διὰ τὴν πρόστυχον ἡδονήν, ἀγάπη τῆς εὐκολίας, πνεῦμα ἀχαλινώτου ἐτσιθελισμοῦ, ποὺ ἐκήρυξε πόλεμον κατὰ τῆς ἁγνότητος, ἀπέρριψε τὸν παραδεδεγμένον κώδικα τῆς ἠθικῆς πειθαρχίας καὶ ἔθραυσε τοὺς δεσμοὺς τοῦ γάμου. Μερικὰ ἀπὸ τὰ πράγματα αὐτὰ ἐχαρακτήρισαν τὴν ἐθνικήν μας ζωὴν κατὰ τὰ μεταπολεμικὰ ἔτη, αὐτὰ δὲ πάντοτε ἐσήμαναν τὴν ἀπαρχὴν τοῦ τέλους τοῦ μεγαλείου ἑνὸς ἔθνους».

Προχωρῶν ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἔνστασιν : Ποίαν σχέσιν ἔχουν αὐτὰ μὲ ἐμέ, ὁ ὁποῖος πιστεύω εἰς τὸν Θεόν ; «Ὅλα αὐτά, λέγει, σχετίζονται μὲ τὸν καθένα ἀπὸ ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦμεν μέρος τοῦ ἔθνους, μετέχομεν τῆς εὐθύνης του ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, συμμετέχομεν διὰ τῶν ἁμαρτιῶν μας καὶ τῆς χαλαρώσεώς μας εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀποστασίαν· ἔχομεν δὲ ἡμεῖς περισσοτέραν ἀπὸ ἄλλους ὑποχρέωσιν, ἀκριβῶς διότι εἴμεθα μαθηταὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καὶ μέλη τοῦ μυστικοῦ Του σώματος τῆς Ἐκκλησίας, νὰ μετανοήσωμεν διὰ τὰς ἁμαρτίας μας καὶ νὰ ἀφιερώσωμεν ἑαυτοὺς ἐκ νέου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Χριστοῦ, ὥστε νὰ δώσωμεν καλὸν παράδειγμα εἰς τοὺς γείτονάς μας· διὰ τοῦ χαρακτῆρός μας δὲ καὶ τῆς ἐπιρροῆς μας νὰ διαδώσωμεν τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου Του ἐν μέσῳ τοῦ σκότους ἑνὸς φαύλου κόσμου. Ἡ κλῆσις πρὸς νέαν καθιέρωσιν τοῦ ἑαυτοῦ μας, τῆς ὁποίας ἡ βασιλικὴ χρίσις εἶνε τὸ σύμβολον, εἶνε προσωπικὴ κλῆσις. Ἂς τὴν δεχθῶμεν ἕκαστος ὡς ἐὰν ἀπηυθύνετο πρὸς ἡμᾶς ὀνομαστικῶς. Ἂς καθαρίσωμεν τὰς καρδίας μας ἀπὸ ὅλας τὰς χυδαίας φιλοδοξίας καὶ ὅλους τοὺς ἀναξίους σκοπούς. Ἂς παρουσιάσωμεν εἰς τὸν Θεὸν βαθυτέραν αἴσθησιν τῶν αἰωνίων ἀληθειῶν, τὰς ὁποίας κατέρριψε μία ἐποχὴ φιληδονίας. Ἂς θέσωμεν πρὸ τῶν ποδῶν Του τὴν ὑποτέλειαν μιᾶς ἀναγεννημένης ἐθνικῆς ψυχῆς».

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΜΑΪΟΥ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Κυρ. τοῦ Παραλύτου, Ἰωάν. ε' 1—15).
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 285.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

(Κυρ. τοῦ Παραλύτου, Πράξ. θ' 32—42).
Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 380.

ΟΜΙΛΙΑ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

1.—Τέλειοι μιμηταὶ καὶ πιστοὶ ἀκόλουθοι τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἀνεδείχθησαν οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι. Τὸν ἐμιμήθησαν εἰς τὴν διδασκαλίαν. Τὸν ἐμιμήθησαν καὶ εἰς τὴν φιλανθρωπίαν. Καὶ ἰδοὺ σήμερον ὁ Πέτρος, διὰ τὸν ὁποῖον γράφουν αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων ὅτι «ἐγένετο διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν». Τί ἤθελεν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ; Νὰ κηρύξῃ τὸν Χριστόν, νὰ στηρίξῃ τοὺς χριστιανούς, νὰ παρηγορήσῃ τοὺς τεθλιμμένους, νὰ εὐεργετήσῃ τοὺς δυστυχεῖς. Καὶ πράγματι αὐτὸ ἔκαμε. Διότι εἰς τὴν Λύδδαν «εὗρεν ἄνθρωπόν τινα Αἰνέαν ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραββάτῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος». Τὸν δυστυχῆ Αἰνέαν! Ὀκτὼ χρόνια κατέκειτο παράλυτος. Ἀλλὰ καὶ πτωχὸς ἦτο καὶ ἔρημος καὶ ἐπαίτης, χωρὶς προστασίαν καὶ ἀνακούφισιν πραγματικήν. Εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν τὸν εὗρεν ὁ Πέτρος. Καὶ ὁ ἅγιος Ἀπόστολος τὸν εὐσπλαγχνίζεται, τὸν συμπονεῖ. Δὲν ἔχει χρήματα ὁ Πέτρος, διὰ νὰ τὸν ἐλεήσῃ, ὅπως κάμνουν συνήθως οἱ πονετικοὶ ἄνθρωποι. Αὐτὸς ἔχει τὴν δύναμιν καὶ χάριν τοῦ Χριστοῦ, ποὺ θεραπεύει ἀσθενεῖς καὶ ἀνορθώνει παραλύτους καὶ ἀνιστᾷ καὶ

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η "ΖΩΗ,,

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΑΓ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ
ΔΗΜ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπιστολαὶ καὶ ἐμβάσματα
πρὸς κ. ΙΩΑΝ. ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΝ
Ἱπποκράτους 189
ΑΘΗΝΑΣ (7)

Ἱδρυτής : Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ († 1929)
Συντάκτης : Ἀρχιμ. ΔΙΟΝ. ΦΑΡΑΖΟΥΛΗΣ († 1920)

ἐγείρει νεκρούς. Αὐτὴν τὴν πανίσχυρον δύναμιν ἔχει. Καὶ δὲν κρύπτει τὸ τάλαντον. Δὲν ἀποφεύγει τὴν χάριν. Δὲν ἀρνεῖται τὴν εὐεργεσίαν. Ὅταν ἀντίκρυσε τὸν Αἰνέαν ἀκίνητον ἐπὶ τοῦ κραββάτου, γεμᾶτος ἀπὸ ἀγάπην καὶ στοργὴν λέγει πρὸς Αὐτόν· «Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρῶσον σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέστη». Ὁ λόγος τοῦ Πέτρου ἐθαυματούργησεν. Ὁ Χριστὸς ἐθεράπευσε τὸν παράλυτον. Καὶ ὁ Αἰνέας, ὑγιὴς πλέον καὶ εὐτυχισμένος, ἔσπευδε μετὰ χαρᾶς εἰς τὸν οἶκόν του διὰ νὰ δοξολογῇ τὸν Θεόν, νὰ κηρύττῃ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Σωτῆρος καὶ νὰ γίνεται αἰτία καὶ ἀφορμὴ διὰ νὰ ἐπιστρέψουν ἐπὶ τὸν Κύριον «πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα». Τοιουτοτρόπως οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι, ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τοῦ θείου των Διδασκάλου καὶ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἀνεδείχθησαν ὄχι μόνον διδάσκαλοι καὶ παιδαγωγοὶ τῆς οἰκουμένης σοφοί, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ μέγιστοι θαυματουργοὶ καὶ στοργικοὶ τῶν δυστυχῶν ἀνθρώπων εὐεργέται.

Τί μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ γεγονὸς αὐτό ; Ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἀκολουθήσωμεν πιστῶς τὸ παράδειγμά των. Βεβαίως. Κάθε χριστιανὸς πρέπει νὰ γίνῃ ἕνας φιλάνθρωπος, ἕνας εὐεργέτης εἰς τὸν κύκλον τῆς δράσεώς του, ἕνας πονετικὸς ἀπόστολος, ἕνας εὐσπλαγχνικὸς Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ νὰ σκορπίζῃ παρηγορίαν, χαράν, ἀνακούφισιν, εὐτυχίαν μέσα εἰς τὴν κοινωνίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ζῇ. Ὁ πτωχὸς τῆς γειτονιᾶς σου, ὁ ἄρρωστος, ὁ ἀπροστάτευτος, ὁ ξένος, τὸ ὀρφανόν, ἡ χήρα ἀπὸ ἐσὲ καὶ ἀπὸ ὅλους μας περιμένουν, ἕνα ἔνδυμα διὰ νὰ σκεπάσουν τὴν γύμνωσίν των, ὀλίγο ψωμὶ διὰ νὰ στομώσουν τὴν πεῖνάν των, ἕνα φάρμακον, ἕνα ποτῆρι νερό, ἕνα λόγον καλόν, ἕνα βλέμμα στοργικὸν διὰ νὰ ἐλαφρώσῃ ὁ πόνος των, νὰ φύγῃ τὸ παράπονόν των, νὰ σταματήσουν οἱ στεναγμοὶ τῆς ψυχῆς των, τὰ δάκρυα τῶν ὀφθαλμῶν των. Δὲν ζητεῖ ἀπὸ ἡμᾶς θαύματα ὁ Χριστός, ὅπως ἐζήτει ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους. Ἀπὸ αὐτὰ ποὺ μᾶς ἔδωκεν, ἀπὸ αὐτὰ ζητεῖ. Καὶ ἡμεῖς ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἔχομεν, ἀπὸ αὐτὰ πρέπει νὰ προσφέρωμεν. Τί ἔχεις, λοιπόν ; Ἔχεις χρήματα, θέσιν ἀξιόλογον, ἀξίωμα ὑψηλόν, μέσα ἰσχυρά, γνώσεις πολλὰς καὶ ὑγείαν ἀκμαίαν καὶ λόγον παρηγορητικόν ; Μὴ κάθησαι, ἄνθρωπε, μὴ ἀδιαφορῇς. Ὁ κόσμος πάσχει. Οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τὴν ἀνάγκην σου. Τρέξε λοιπόν. Τρέξε μὲ στοργήν, μὲ ἀγάπην, μὲ ἀνυπόκριτον ἐνδιαφέρον. Τρέξε νὰ βοηθήσῃς, νὰ παρηγορήσῃς, νὰ προστατεύσῃς, νὰ κάμῃς ὅ,τι εἰμπορεῖς. Αὐτὸ ἔκαμεν ὁ Χριστὸς ὁ Σωτὴρ μας. Αὐτὸ συνέχισαν ἔπειτα οἱ Ἀπόστολοι. Αὐτὸ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξακολουθήσωμεν καὶ ἡμεῖς. Διότι ἡ φιλανθρωπία καὶ ἐλεημοσύνη δὲν εἶνε μόνον καθῆκον καὶ ὑποχρέωσις. Εἶνε συγχρόνως καὶ κέρδος μέγα καὶ συμφέρον ἀνυπολόγιστον. Ἂς προσέξωμεν τὴν συνέχειαν τῆς σημερινῆς ἀποστολικῆς περικοπῆς καὶ θὰ τὸ ἴδωμεν.

2.—Πλησίον τῆς Λύδδης, ὅπου εὑρίσκετο τότε ὁ Πέτρος, ὑπῆρχεν ἄλλη πόλις παραθαλασσία, ἡ Ἰόππη. Ἀρκετοὶ χριστιανοὶ ὑπῆρχον εἰς τὴν πόλιν αὐτήν. Ἀπὸ ὅλους ὅμως διεκρίνετο διὰ τὴν ἀρετήν της ἡ Δορκάς, ἤ, ὅπως τὴν ἔλεγαν οἱ Ἑβραῖοι, Ταβιθά. Πιστὴ μαθήτρια τοῦ Κυρίου ἡ Ταβιθά, συνεκινήθη ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον. Δὲν ἠσχολεῖτο λοιπὸν μὲ τὴν μόδα. Δὲν ἐσκόρπιζε τὰ χρήματά της εἰς τὸν ἀέρα. Δὲν ἔχανε τὸν καιρόν της εἰς τὰ κέντρα τῶν διασκεδάσεων καὶ τὰς συγκεντρώσεις τῆς γυναικείας φλυαρίας. Ἡ Ταβιθὰ ἀφιέρωσε καὶ χρήματα καὶ ζωὴν καὶ ὁλόκληρον τὸν ἑαυτόν της εἰς τὰ ἔργα τῆς φιλανθρωπίας. Διὰ τοῦτο ἦτο «πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν, ὧν ἐποίει». Οἱ πτωχοὶ λοιπὸν τῆς Ἰόππης τὴν εἶχαν προστάτιδα καὶ βοηθόν, μητέρα στοργικήν, διαρκὲς καταφύγιον. Ἀλλά, φεῦ! Συνέπεσεν «ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν». Ἀπέθανεν ἡ Δορκάς! Ποία θλῖψις καὶ ποία στέρησις διὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ τὰς χήρας! Ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ πανάγαθος βραβεύει καὶ ἐπὶ γῆς τὴν ἀρετήν, διὰ νὰ προστατεύῃ τὴν πτωχείαν. Τί συνέβη δηλαδή; Οἱ χριστιανοὶ τῆς Ἰόππης εἶχαν πληροφορηθῆ ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος εὑρίσκετο εἰς Λύδδαν. Ἔστειλαν λοιπὸν ἀμέσως δύο ἄνδρας εἰς Λύδδαν διὰ νὰ προσκαλέσουν τὸν θεῖον Ἀπόστολον. Ἕτοιμος πάντοτε ὁ Πέτρος νὰ ἐξυπηρετῇ τὰς ἀνάγκας τῶν χριστιανῶν, ἔσπευσε νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ. Καὶ ὅταν ἦλθε, συγκινητικὴ σκηνὴ διαδραματίζεται ἐνώπιόν του. Χῆραι καὶ πτωχοὶ καὶ ὀρφανὰ παρουσιάζονται ἐμπρός του. Ὁ πόνος των εἶνε δριμύς. Τὰ δάκρυά των ἀστείρευτα. Δὲν ὁμιλοῦν. Δὲν ἀφίνουν οἱ λυγμοὶ νὰ λαλήσῃ τὸ στόμα. «Παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς». Τὰ φορέματα ποὺ τοὺς ἔκαμε τοῦ δείχνουν! «Ἴδε, ἔλεγαν εἰς τὸν Πέτρον, πόσον ἀγαθή, πόσον φιλάνθρωπος ἦτο ἡ Δορκάς. Αὐτὴ μᾶς ἐπροστάτευεν. Αὐτὴ μᾶς ἐχάριζε χαρὰν καὶ εὐτυχίαν». Ἀπερίγραπτος ἦτο ἡ συγκίνησις τοῦ Πέτρου. Ἐθαύμασε τὴν ἀγάπην τῆς Ταβιθὰ πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ τὴν ἀγάπην τῶν πτωχῶν πρὸς τὴν Ταβιθά. Διὰ τοῦτο «ἐκβαλὼν ἔξω πάντας ὁ Πέτρος, θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπε· Ταβιθά, ἀνάστηθι· ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισε. Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν». Τὴν ἀνέστησεν ὁ Πέτρος. Ἀλλὰ ποῖος ἐθαυματούργησεν εἰς τὴν περίστασιν αὐτήν; Βεβαίως ἡ θερμὴ προσευχὴ τοῦ θείου Ἀποστόλου. Ἐθαυματούργησαν ὅμως κυρίως αἱ παρακλήσεις καὶ τὰ δάκρυα τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν. Αὐτὰ εἶδεν ὁ Πέτρος. Αὐτὰ ἐξετίμησεν. Αὐτὰ ἐβράβευσε. Καὶ αἱ παρακλήσεις τῶν πτωχῶν ἐπανέφεραν εἰς τὴν ζωὴν τὴν ἐλεήμονα Ταβιθά.

Ναί, θαυματουργεῖ καὶ σώζει ἡ ἐλεημοσύνη. Μήπως καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς φοβερᾶς Κρίσεως ἡ ἐλεημοσύνη δὲν θὰ παρουσιασθῇ συνήγορος καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν ἀνθρώπων; Ὅπως τονίζει κατ' ἐπανάληψιν ὁ Κύριος εἰς τὸ Εὐαγγέλιόν Του, τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλανθρωπίας θὰ ὁδηγήσουν τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν αἰώνιον ζωήν. Αὐτὰ θὰ ἐξετάσῃ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως. Καὶ ὅ,τι ἔγινε σήμερον μὲ τὸν Πέτρον, αὐτὸ θὰ λάβῃ χώραν καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Πτωχοὶ καὶ ἀσθενεῖς καὶ χῆραι καὶ ὀρφανὰ καὶ κατατρεγμένοι θὰ παρουσιασθοῦν πρὸ τοῦ δικαίου Κριτοῦ διὰ νὰ γίνουν μάρτυρες ὑπερασπίσεως καὶ θερμοὶ συνήγοροι ἐκείνων ποὺ τοὺς εὐηργέτησαν. Μᾶς εὐσπλαγχνίσθησαν, Κύριε, θὰ φωνάζουν οἱ πτωχοί. Μᾶς εὐηργέτησαν. Μᾶς ἐπροστάτευσαν ὡσὰν πατέρες, ὡσὰν μητέρες, ὡσὰν νὰ ἦσο Σὺ ὁ Χριστός. Μὴ τοὺς καταδικάσῃς. Ἰδοὺ τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης των. Ἀντάμειψε τὴν ἐλεημοσύνην των. Πρὸς χάριν μας, σῶσέ τους καὶ ὁδήγησέ τους εἰς τὴν αἰώνιον ζωήν. Μακάριοι οἱ χριστιανοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι, ὅπως σήμερον ἡ Ταβιθά, θὰ ἔχουν τοιούτους ὑποστηρικτὰς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Αἱ ἐλεημοσύναι των θὰ τοὺς σώσουν. Αἱ φωναὶ καὶ παρακλήσεις τῶν πτωχῶν θὰ εἰσακουσθοῦν. Καὶ ὁ φιλάνθρωπος Δεσπότης, βραβεύων τὴν φιλανθρωπίαν τῶν δούλων Του, θὰ ἀναστήσῃ αὐτοὺς ὄχι εἰς πρόσκαιρον ζωήν, ὅπως τώρα τὴν Ταβιθά, ἀλλ' εἰς τὴν αἰώνιον καὶ μακαρίαν τοῦ οὐρανοῦ ζωήν.

ΔΙΔΑΧΑΙ ΠΑΤΕΡΩΝ

Τὸ παράδειγμα τῶν ἁγίων.

Ὅπως οἱ ζωγράφοι, ὅταν ἀντιγράφουν ἀπ' ἄλλας εἰκόνας, κυττάζουν συχνὰ πρὸς τὸ πρωτότυπον καὶ προσπαθοῦν νὰ ἀποδώσουν τὰ χαρακτηριστικὰ ἐκείνου εἰς τὴν ἰδικήν των εἰκόνα, τοιουτοτρόπως πρέπει νὰ κάμῃ καὶ ἐκεῖνος, ποὺ προσπαθεῖ νὰ γίνῃ τέλειος εἰς κάθε ἀρετήν. Πρέπει δηλαδὴ νὰ παρατηρῇ προσεκτικὰ εἰς τοὺς βίους τῶν ἁγίων, ὡσὰν νὰ παρατηρῇ ἀγάλματα τρόπον τινὰ κινούμενα καὶ ἐργαζόμενα· ὅ,τι δὲ καλὸν βλέπει εἰς αὐτούς, νὰ προσπαθῇ διὰ τῆς μιμήσεως νὰ τὸ ἀποκτᾷ καὶ αὐτός.

(Μέγας Βασίλειος)

Τὸ πρῶτον βῆμα.

Ἐγὼ τοὐλάχιστον θὰ ἔλεγα, ὅτι ἡ ἄσκησις τῆς εὐσεβείας ὁμοιάζει μὲ σκάλαν· μὲ τὴν σκάλαν ἐκείνην, ποὺ εἶδε κάποτε ὁ μακάριος Ἰακώβ, τῆς ὁποίας τὸ μὲν ἕνα μέρος ἦτο χαμηλὰ καὶ ἤγγιζε τὸ ἔδαφος, τὸ δὲ ἄλλο ὑψώνετο ὑψηλότερα καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἀκόμη τὸν οὐρανόν. Ὥστε πρέπει ἐκεῖνοι, ποὺ εἰσέρχονται εἰς τὸν ἐνάρετον βίον, νὰ θέτουν τὸ πόδι εἰς τὰ πρῶτα σκαλοπάτια, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ διαρκῶς νὰ ἀναβαίνουν εἰς τὰ ἑπόμενα, μέχρις ὅτου διὰ τῆς συνεχοῦς προόδου φθάσουν εἰς τὸ ὕψος ποὺ εἶναι δυνατὸν διὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. Καθὼς λοιπὸν εἰς τὴν σκάλαν πρώτη ἀνάβασις εἶναι ἡ ἀναχώρησις ἀπὸ τὴν γῆν, τοιουτοτρόπως καὶ εἰς τὴν κατὰ Θεὸν ζωὴν ἀρχὴ τῆς προόδου εἶναι ὁ χωρισμὸς ἀπὸ τὸ κακόν.

(Μ. Βασίλειος)

Ἐπιδημία καὶ φωτιὰ ἡ ἁμαρτία.

Οἱ ἰατροὶ λέγουν, ὅτι ἡ ἐπιδημία, ὅταν προσβάλῃ ἄνθρωπον ἢ ζῶον, κατόπιν διαδίδεται καὶ μοιράζεται καὶ εἰς ὅλους ἐκείνους ποὺ ἐγγίζουν. Διότι εἶνε τοιαύτη ἡ φύσις τῆς νόσου, ὥστε νὰ γεμίζουν ὅλοι ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον. Τοιοῦτοι εἶνε καὶ οἱ παράνομοι ἄνθρωποι. Δηλαδὴ μεταδίδει ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον τὴν νόσον καὶ ἀσθενοῦν μαζὶ καὶ καταστρέφονται μαζί. Ἢ μήπως δὲν βλέπεις τοὺς ἀνηθίκους, ποὺ κάθηνται εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ περιγελοῦν τοὺς ἠθικοὺς καὶ διηγοῦνται τὰ αἰσχρὰ των ἔργα, τὰ καμώματα τοῦ σκότους, καὶ ἀπαριθμοῦν τὰ πάθη τῆς ἀτιμίας ὡς γεν-

ναιότητας ἢ ὡς ἄλλα ἀνδραγαθήματα; Αὐτοὶ εἶνε οἱ «λοιμοί», οἱ ὁποῖοι ἀγωνίζονται πῶς νὰ μεταδώσουν εἰς ὅλους τὴν ἰδικήν των κακίαν καὶ φιλοτιμοῦνται πῶς νὰ κάμουν καὶ ἄλλους ὁμοίους πρὸς τὸν ἑαυτόν των, διὰ νὰ διαφεύγουν αὐτοὶ τὴν κατηγορίαν ἐκ τοῦ ὅτι εἶνε καὶ οἱ ἄλλοι κακοί. Οὔτε δὲ ἡ φωτιά, ὅταν ἐγγίσῃ εὔφλεκτον ὕλην, εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ προχωρήσῃ καὶ τὴν καύσῃ ὅλην, καὶ μάλιστα ἐὰν τύχῃ νὰ φυσᾷ καὶ εὐνοϊκὸς ἄνεμος, ποὺ νὰ δυναμώνῃ τὴν φλόγα· οὔτε ἡ ἁμαρτία εἶνε δυνατόν, ὅταν ἐγγίσῃ ἕνα, νὰ μὴ μεταδοθῇ καὶ εἰς ὅλους τοὺς πλησιάζοντας, ἐφ' ὅσον μάλιστα τὴν ἐξάπτουν καὶ τὰ πονηρὰ πνεύματα. Διότι τὸ πνεῦμα τῆς ἀνηθικότητος δὲν ἀνέχεται νὰ σταματήσῃ εἰς τὸν ἕνα ἢ ἀτιμία, ἀλλ' εὐθὺς συμπαραλαμβάνονται καὶ οἱ συνομήλικες· ἁμαρτωλαὶ διασκεδάσεις, μέθαι καὶ αἰσχραὶ διηγήσεις· ἀνήθικος γυναῖκα ἡ ὁποία συμπίνει, χαμογελᾷ εἰς τὸν ἕνα, ἐρεθίζει τὸν ἄλλον, καὶ εἰς ὅλους ἀνάπτει τὴν φλόγα διὰ τὴν ἰδίαν ἁμαρτίαν. Ἀρά γε εἶνε μικρὰ αὐτὴ ἡ ἐπιδημία, ἡ μικρὰ ἡ διάδοσις τοῦ κακοῦ;

(Μ. Βασίλειος)

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΩΝ ΔΙΩΓΜΩΝ

ΤΟ ΣΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ὁ Μᾶρκος ἔφθασεν εἰς τὸ μέγαρόν του γεμᾶτος ἀπὸ γλυκείας καὶ συμπαθεῖς σκέψεις διὰ τὴν Μερκίαν. Ἐπρόκειτο τώρα νὰ τὴν ἐπανίδῃ! Μέχρι τοῦδε αἱ εὐκαιρίαι διὰ νὰ συνομιλήσῃ μαζί της ἦσαν πολὺ ὀλίγαι. Τώρα ἡ Μερκία εὑρίσκετο εἰς τὸ μέρος, ὅπου αὐτὸς ἦτο ἀπόλυτος κύριος. Δὲν εἶχε παρὰ νὰ διατάξῃ, διὰ νὰ εἰσακουσθῇ εἰς κάθε τι καὶ θὰ τὴν ἔβλεπε μόνην, ἐξησφαλισμένος ἀπὸ κάθε διακοπήν. Ὁ νοῦς του ἦτο γεμᾶτος ἀπὸ τὰ λόγια, ποὺ θὰ τῆς ἔλεγε, διὰ νὰ τὴν καθησυχάσῃ ἀπὸ τοὺς φόβους της, νὰ τὴν παρηγορήσῃ διὰ τὰς θλίψεις της καὶ νὰ τῆς ἐμπνεύσῃ ἐμπιστοσύνην πρὸς αὐτόν.

Ἀφοῦ διέταξε τοὺς ἀκολούθους τῆς ὑπηρεσίας νὰ προηγηθοῦν, διηυθύνθη πρὸς τὸ δωμάτιον τῆς Μερκίας. Ὁ σφυγμός του ἔπαλλε ταχύτερα, καθ' ὃν χρόνον ὁ δοῦλος ἐξεκλείδωνε τὴν πόρτα. Μόλις ἐμπῆκε εἰς τὸ δωμάτιον, κατελήφθη ἀπὸ ἀσυνήθη ἔξαψιν. Τὸ δωμάτιον ἦτο κενόν. Ὁ δοῦλος κατάπληκτος παρετήρει γύρω του ἄφωνος.

—Ποῦ εἶνε ἡ κυρία; ἠρώτησεν ὁ Μᾶρκος.

—Δὲν ξεύρω, ἐξοχώτατε, ἀπήντησεν ὁ δοῦλος.

—Τὴν ἄφησες νὰ δραπετεύσῃ;

—Ὄχι, ἐξοχώτατε. Μόλις πρὸ ἡμισείας ὥρας ἐκλείδωσα τὴν πόρτα. Ἦτο ἐδῶ τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

Ὁ Μᾶρκος παρετήρησε καὶ εἶδε τὸ ἀναποδογυρισμένο τραπέζι, τὸ ντιβάνι κοντὰ στὸν τοῖχο καὶ κατελήφθη ἀπὸ μανίαν.

—Ὀκνηροί, ἀπρόσεκτοι, τρελλοί, ἀνέκραξεν. Ἐδραπέτευσεν ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ παράθυρο. Γρήγορα νὰ ἔλθῃ ἐδῶ ὁ Βιτούριος καὶ ὁ φρουρός. Τρέξατε. Διότι ἄλλως θὰ δώσετε λόγον μὲ τὴν ζωήν σας, Βιτούριε!

Φωνάζων τὸν ἀξιωματικὸν ὁ Μᾶρκος ὥρμησε διὰ τοῦ διαδρόμου πρὸς τὰς πύλας τοῦ μεγάρου, ἐρωτῶν καθένα, ποὺ συναντοῦσε ἐμπρός του. Κανεὶς δὲν εἶχεν ἴδει τὴν Μερκίαν.

Μόλις παρουσιάσθη ὁ Βιτούριος, τοῦ ἔδωσε ἐπειγούσας διαταγὰς νὰ σπεύσῃ εἰς τὸ σπίτι τῆς Μερκίας, τὴν κατοικίαν τοῦ Φαβίου καὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη, ὅπου ἐσύχναζαν οἱ Χριστιανοί. Ἡ ἀνησυχία του ἦτο μεγάλη, ἡ ὀργή του ἀφάνταστος καὶ ἡ ταπείνωσίς του πικροτέρα ἀκόμη. Τοῦ εἶχε ξεφύγει ἡ νεᾶνις, ὅπως θὰ ἐξέφευγε καὶ ἀπὸ τὸν Τιγγελιανόν. Δὲν ἦτο δι' αὐτὴν ὁ Μᾶρκος τίποτε περισσότερον ἀπὸ ἕνα δεσμοφύλακα, ἀπὸ ἕνα πρόσωπον, τὸ ὁποῖον προὐκάλει φόβον καὶ μῖσος. Ἡ σκέψις αὐτὴ τοῦ ἐπροξένει φρίκην. Εἶχεν ἀνοήτως πιστεύσει, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον του δι' ἐκείνην θὰ ἦτο ἀμοιβαῖον, ἐνῷ ἐκείνη πάντοτε ἐσχεδίαζε, πῶς νὰ διαφεύγῃ τὴν μισητὴν παρουσίαν του. Ἀλλ' ἐκεῖνος θὰ τὴν εὕρισκεν, εἴτε εὑρίσκετο μέσα εἰς τὴν Ρώμην, εἴτε ἔξω ἀπὸ αὐτήν. Ὥρμησεν ἔφιππος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ζητῶν εἰδήσεις περὶ αὐτῆς. Ἀλλ' εἰς μάτην. Κανεὶς δὲν τὴν εἶχεν ἴδει ἢ ἀκούσει τι περὶ αὐτῆς καὶ ὁ Μᾶρκος ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μέγαρόν του ὠργισμένος καὶ ἀπηλπισμένος.

Ἡ Βερενίκη, μανιώδης ἐκ τῆς ὀργῆς καὶ φλεγομένη ἀπὸ τὸν πόθον νὰ ἐκδικηθῇ τὴν Μερκίαν, μετέβη μὲ τὸ ἁμάξι της εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Νέρωνος καὶ ἐζήτησεν ἀκρόασιν ἀπὸ τὴν αὐτοκράτειραν. Ἡ Ποππαία εἶχε πολλοὺς λόγους νὰ διατηρῇ φιλικὰς σχέσεις μὲ τὴν πατρικίαν. Ὁ πλοῦτός της καὶ ἡ ἐπιρροή της ἦσαν σπουδαῖοι λόγοι, σπουδαιότατοι μάλιστα διὰ νὰ θαυμάζωνται εἰς μίαν αὐλὴν τόσον ἄσωτον, ὁποία ἦτο ἡ αὐλὴ τοῦ Νέρωνος. Ἔπειτα ἡ Βερενίκη ἠμποροῦσε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κρίκος μεταξὺ Ποππαίας καὶ Μάρκου. Ὁ γάμος τοῦ τελευταίου τούτου μετὰ τῆς φίλης της θὰ ἔφερε τὸν Μᾶρκον πλησιέστερα πρὸς αὐτήν. Ἡ αὐτοκράτειρα δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Νομάρχην, ἠμποροῦσεν ὅμως νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν σύζυγόν του, χωρὶς νὰ δώσῃ ἀφορμὴν ὑποψίας. Ὁ Μᾶρκος συνδεθεὶς μὲ τὴν Βερενίκην θὰ ἦτο μᾶλλον εὐπρόσιτος, παρὰ ἐὰν ἦτο μόνος.

Ἡ Ποππαία περιεστοιχίζετο ἀπὸ τὰς ἀκολούθους της, ὅταν ἡ Βερενίκη εἰσήχθη εἰς τὸ δωμάτιόν της. Ἀφοῦ ἀντήλλαξαν καὶ αἱ δύο μὲ τὸν γοητευτικὸν τρόπον των μερικὰς τετριμμένας φράσεις, ἡ αὐτοκράτειρα ἀντελήφθη, ὅτι ἡ ἐπισκέπτριά της ἐπεθύμει νὰ μείνῃ μόνη μαζί της. Δι' αὐτὸ ἔδωσε τὴν ἄδειαν εἰς τὴν συνοδείαν της νὰ ἐξέλθῃ καὶ τὴν διέταξε νὰ μὴ ἐπανέλθῃ ἄνευ τῆς προσκλήσεώς της.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΖΩΗΣ"

		Τιμὴ Δρχ.	Ταχ. Ἐσωτ.
Ὑπὸ Ἀρχιμ. **Σεραφεὶμ Παπακώστα**:			
1) Τὸ ζήτημα τῆς τεκνογονίας. Ἐξετάζονται ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ τὰ αἴτια τῆς κατὰ τοῦ παιδιοῦ ἐκστρατείας, αἱ χρησιμοποιούμεναι μέθοδοι καὶ αἱ ὀλέθριαι συνέπειαι ἀπὸ ἀπόψεως ὑγιεινῆς, κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ θρησκευτικῆς, παρατίθενται δὲ γνῶμαι ἔγκυροι τῶν μεγαλυτέρων ἐπιστημόνων καὶ τὰ πορίσματα στατιστικῶν ἐπισήμων.	ἄδετον	15	7
	πανόδετον	30	10
2) Τὸ Βάπτισμα. Δίδει πλήρη τὴν ἐξήγησιν καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ μεγάλου τούτου μυστηρίου καὶ τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ὑπέχει ὁ βαπτιζόμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.	ἄδετον	5	6
	πανόδετον	15	7
3) Ἠθικὴ καὶ Ὑγεία, ἔκδοσις δ' ἐπηυξημένη. Ἀποδεικνύει μὲ γνώμας κορυφαίων ἐπιστημόνων, ὅτι ὁ βίος τῆς ἠθικῆς ἁγνότητος καὶ ἐγκρατείας ὄχι μόνον δὲν βλάπτει, ἀλλὰ καὶ διατηρεῖ καὶ προάγει τὴν ὑγείαν καὶ εὐεξίαν τοῦ σώματος.	ἄδετος	4	6

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Ἀνάγκη χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ.

Κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα ὁ μὲν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, εἰς τὴν εἰδικὴν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐγκύκλιόν του πρὸς τὸν λαόν, ἐσημείωσεν, ὅτι «μόνον ἡ ἐπάνοδος εἰς τὰς χριστιανικὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης θὰ σώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα». Καὶ εἰδικώτερον διὰ τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ὅτι «δὲν θὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπόν του, ἂν δὲν στηριχθῇ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἂν δὲν φωτισθῇ ὑπὸ τοῦ ἀνεσπέρου φωτὸς τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ».

Ὁ δὲ κ. Πρωθυπουργός, εἰς συνέντευξίν του πρὸς ξένην ἐφημερίδα, ἐτόνισεν ὅτι «ἡ ὑλιστικὴ ἀντίληψις, γενικευθεῖσα εἰς τὸν κόσμον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνός μας, εἶχε βαθμηδὸν καταστρέψει κάθε ἰδεῶδες καὶ εἶχεν ἐμποδίσει τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πνευματικοῦ καὶ ψυχικοῦ πολιτισμοῦ». Καὶ ὅτι «ἐπιβάλλεται νὰ ἀναπλεύσωμεν τὸ ρεῦμα».

Ἂς εὐχηθῶμεν ὅπως Ἐκκλησία καὶ Κράτος, διὰ παραλλήλου προσπαθείας, ἐπιτύχουν εἰς τὸν τόπον μας τὴν ἀνάπτυξιν πνευματικοῦ πολιτισμοῦ. Τοιοῦτος δὲ εἶναι μόνον ὁ χριστιανικός.

Ἡ δύναμις τῆς παραδόσεως.

Ἡ μακρὰ τελετὴ τῆς στέψεως τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, μὲ ὅλην τὴν ἐθιμοτυπίαν, ποὺ ἴσχυε πρὸ δέκα αἰώνων, ὀρθῶς ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἀπόδειξις τῆς δυνάμεως τῆς παραδόσεως. «Παρατηρήσατε τὸν κόσμον γύρω μας—εἶπεν ὁ Πριμᾶτος τῆς Ἀγγλίας Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Καντερβουρίας—ὅπου παλαιαὶ αὐτοκρατορίαι καὶ μοναρχίαι ἐξηφανίσθησαν, ὅπου ἐπικρατεῖ παντοῦ ἀνησυχία καὶ ἀβεβαιότης διὰ τὴν αὔριον. Ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου αὐτοῦ ὁ βασιλεύς μας θὰ στεφθῇ μὲ τοὺς ἰδίους τύπους, μὲ τοὺς ὁποίους οἱ προκάτοχοί του ἐστέφοντο ἐπὶ χίλια καὶ πλέον ἔτη».

Ἡ δύναμις τῆς παραδόσεως πρέπει νὰ ἐκτιμηθῇ ἰδιαιτέρως εἰς τὸν τόπον μας. Διότι κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας εἰς τὴν κοινωνικήν μας ζωὴν τόση δειλία ἐπεδείχθη ἀπέναντι τοῦ φοβήτρου τοῦ «ἀσυγχρονίστου» καὶ τοῦ «καθυστερημένου» ὥστε ὄχι μόνον ἐκεῖνοι, ποὺ παίζουν ρόλον ἀνεμοδείκτου, ἀλλὰ καὶ ἄτομα σοβαρώτερα καὶ οἰκογένειαι ἠθικαὶ ἔσπευδον νὰ ἐγκαταλείψουν ὅ,τι ἔθιμον ὀρθὸν καὶ ἠθικὸν καὶ ζωτικὸν διὰ τὴν οἰκογενειακήν των ζωὴν εἶχον, ἐπειδὴ ἦτο παλαιόν! Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον εἶναι, ὅτι εἶχεν ἀρχίσει μεταρρυθμιστικὴ κίνησις καὶ ἐναντίον μιᾶς ἄλλης παραδόσεως, ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἁπλῶς σειρὰ τύπων καὶ ἐθίμων, ποὺ χρησιμεύουν ὡς συνεκτικοὶ δεσμοὶ εἰς τὴν ἱστορίαν ἑνὸς ἔθνους· ἐναντίον τῆς παραδόσεως ἐκείνης, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἀλήθεια συνεχιζομένη διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Πρόκειται περὶ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, περὶ τῆς Παραδόσεως τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία Παράδοσις συνδέει τὴν σημερινὴν Ἐκκλησίαν μὲ τὴν τῶν πρώτων αἰώνων καὶ διαφωτίζει ἡμᾶς τοὺς σημερινοὺς Χριστιανοὺς πῶς ἐνόησαν καὶ ἔζησαν τὴν σῴζουσαν ἀλήθειαν οἱ ἀπὸ τοῦ στόματος τῶν Ἀποστόλων διδαχθέντες καὶ μεταδώσαντες αὐτὴν εἰς τοὺς ἐπιγενεστέρους, εἰς τοὺς Πατέρας καὶ τὰς Συνόδους των, αἱ ὁποῖαι καὶ διετύπωσαν αὐτὴν εἰς ἱεροὺς Κανόνας.

Τὸ Ἱσπανικὸν δρᾶμα καὶ τὰ παιδιά.

Ὅταν ἔληγεν ὁ φρικτὸς ἐκεῖνος πόλεμος, ὁ εὐρωπαϊκός, ἀνεπτύχθη ἐλπίς, ὅτι οἱ πόλεμοι θὰ ἀνῆκον πλέον εἰς τὸ παρελθόν. Ἤρκεσαν ὅμως ὀλίγα ἔτη, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι δυστυχῶς οὔτε οἱ ἄνθρωποι μετεβλήθησαν, οὔτε οἱ κίνδυνοι τῶν πολέμων ἠλαττώθησαν. Ἀλλὰ τὸ ἀκόμη τρομερώτερον εἶναι, ὅτι ὁ πόλεμος τῶν συνόρων καὶ τῶν Κρατῶν μετεφέρθη εἰς τὰ σπλάγχνα ἑνὸς ἑκάστου λαοῦ διὰ τῆς διαβοήτου «πάλης τῶν τάξεων». Ἡ τοιαύτη δὲ πάλη εἰς τὴν Ἱσπανίαν ἔλαβε τὴν ἔκτασιν ἐμφυλίου πολέμου, ὁ ὁποῖος ἐπὶ δέκα μῆνας τώρα ποτίζει μὲ αἷμα ἄφθονον τὴν χώραν ταύτην, χρησιμοποιῶν ὅλας τὰς νεωτέρας πολεμικὰς ἐφευρέσεις, ἀλλὰ καὶ τὰς παλαιοτέρας θηριωδίας καὶ ἀγριότητας. Καὶ ἡ συμφορά, ἡ ὁποία συγκινεῖ περισσότερον κάθε Χριστιανόν, εἶναι ἡ τραγῳδία τῶν ἀθωοτέρων τοῦ Ἱσπανικοῦ λαοῦ ὑπάρξεων, τῶν παιδιῶν. Εἰς ἑκατὸν χιλιάδας ἀνεβιβάζετο κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ τρέχοντος ἔτους ὁ ἀριθμὸς τῶν παιδιῶν, ποὺ ἐξηφανίσθησαν συνεπείᾳ τῶν ἐχθροπραξιῶν. Εἰς 50 δὲ χιλιάδας τὰ παιδιά, ποὺ ἀπεστάλησαν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν τῆς Ἱσπανίας εἰς τὴν Ρωσίαν, διὰ νὰ ἐκπαιδευθοῦν ἐκεῖ κατὰ τὰς κομμουνιστικὰς ἰδέας. Καὶ οὕτως αἱ ἁμαρτίαι τῆς γενεᾶς τῶν ἡλικιωμένων ἐβάρυναν τόσον πολὺ εἰς τὴν νέαν γενεὰν τῶν ἀθῴων τέκνων. Ἰδοὺ τὰ προϊόντα τοῦ μηχανικοῦ, τοῦ ὑλιστικοῦ, πολιτισμοῦ τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος.

Τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἡ νεοελληνική.

Ὁ καθηγητὴς τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Σορβόνης τῶν Παρισίων κ. Περνό, ὁμιλῶν περὶ τῶν νεοελληνικῶν γραμμάτων, εἶπεν ὅτι μεταξὺ τῶν ἀκροατῶν του ὑπάρχουν σπουδασταὶ ἐκ διαφόρων ἐθνῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν τὴν νεοελληνικήν, χάριν τῆς σπουδῆς τῶν Εὐαγγελίων:

«Εἶναι βεβαιωμένον, εἶπεν, ὅτι ἡ μελέτη τῶν Εὐαγγελίων εἶναι ἀδύνατος χωρὶς τὴν γνῶσιν τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης. Πολλοὶ ἐρευνηταί των, φανταζόμενοι ὅτι ἡ γλῶσσα τῶν Εὐαγγελίων εἶναι ὅ,τι καὶ ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ γλῶσσα, περιέπεσαν εἰς πολλὰς πλάνας κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τῶν Εὐαγγελίων. Αὗται λοιπὸν ἀποφεύγονται, ὅταν τὰ ἱερὰ κείμενα ἐξηγοῦνται μὲ τὴν γνῶσιν τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης. Ἡ ἰδέα αὐτή—ἰδέα, τὴν ὁποίαν, θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ περιαυτολογήσω, ἀνέπτυξα καὶ εἰς διαλέξεις καὶ εἰς βιβλία—ὁλονὲν ἐξαπλοῦται εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὴν Ἀμερικήν. Σύμφωνα μὲ αὐτὴν γεννᾶται ἰσχυρὸς ὁ πόθος διὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς γλώσσης σας εἰς ὅλας τὰς χώρας. Αἱ νεοελληνικαὶ σπουδαὶ ἔτσι εὑρίσκονται τώρα παντοῦ—καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν Γαλλίαν, εἰς τὴν Ὁλλανδίαν, εἰς τὴν Ἑλβετίαν καὶ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας εἰς μεγάλην ἀκμήν».

Καθ' ὃν χρόνον, λοιπόν, οἱ ξένοι ὑποβάλλονται εἰς τοὺς μεγάλους κόπους τῆς ἐκμαθήσεως, εἴτε τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης διὰ τὴν σπουδὴν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ τῶν Εὐαγγελίων, εἴτε τῆς νέας, χάριν τῶν Εὐαγγελίων, ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοὺς διαβοήτους «μεταρρυθμιστὰς» νὰ διαστρέψουν τὴν γλῶσσαν, ὥστε οὔτε τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς νὰ γνωρίζωμεν, οὔτε τὸ Εὐαγγέλιον νὰ μελετῶμεν. Ἂν ἄλλος λαὸς εἶχεν εἰς τὴν γλῶσσάν του γραμμένον τὸ Εὐαγγέλιον πρωτοτύπως ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς συγγραφεῖς του, θὰ τὸ ἐθεώρει ἰδιαιτέραν μεγάλην τιμὴν καὶ ἀληθινὸν καύχημα.

Κλῆρος καὶ Τύπος.

Ἀναμφιβόλως ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα καὶ ἀποτελεσματικώτερα μέσα εὐρυτέρας διαδόσεως ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν εἶνε ὁ Τύπος. Ἐλέχθη ὀρθῶς καὶ ἐπανελήφθη ὑπὸ πολλῶν, ὅτι ἐὰν οἱ Ἀπόστολοι ἔζουσαν εἰς τὴν ἐποχήν μας, ἀσφαλῶς θὰ ἐχρησιμοποίουν πολὺ τὸν Τύπον ὡς βῆμα δημοσιώτερον διὰ τὴν ἐξαγγελίαν τῶν ρημάτων τῆς αἰωνίου ζωῆς. Διὰ τοῦτο δὲν δύναταί τις, παρὰ νὰ βλέπῃ μὲ ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν ἐπεκτεινομένην εἰς τὰς ἡμέρας μας καὶ ἐν τῇ σφαίρᾳ τοῦ ἐντύπου πᾶσαν καλὴν προσπάθειαν χρησιμοποιήσεως τοῦ Τύπου πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς χριστιανικῆς ἰδεολογίας. Τοιαύτη δὲ ἐπαινετὴ προσπάθεια δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀπό τινων ἑβδομάδων ὑπὸ νέαν μορφὴν ἐμφάνισις τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου», ὁ ὁποῖος, ἐκδιδόμενος ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπὸ τῶν ἱερατικῶν συνδέσμων τῆς Ἑλλάδος, παρουσιάζεται τώρα ὡς «ἐφημερὶς χριστιανικῆς καὶ ἐθνικῆς πρωτοπορείας», μὲ ἐπιτελεῖον λογίων κληρικῶν, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν δὲ ἑνὸς εὐσεβοῦς καὶ ἐκ τῶν πλέον πεπειραμένων καὶ ἐπιλέκτων μελῶν τῆς ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας, τοῦ κ. Β. Βεκιαρέλλη. Ἡ προσπάθεια αὐτὴ εἰσάγει τὸν «Ἱερὸν Σύνδεσμον» εἰς τὴν τάξιν τοῦ «Καλοῦ Τύπου», ὅπως ὀνομάζεται εἰς ἄλλας χώρας ὁ ὑπὸ χριστιανικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ πνεύματος διαπνεόμενος Τύπος. Καὶ ἐλπίζομεν, ὅτι ἡ ἀπρόσκοπτος συνέχεια τῆς καλῆς αὐτῆς ἀρχῆς θὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας καὶ νέον μέσον ἐπιδράσεως καὶ διαδόσεως τῶν ὑγιῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν.

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν θὰ ὁμιλήσουν κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν οἱ κάτωθι θεολόγοι εἰς τοὺς ἱ. ναούς:

Μητροπόλεως ὁ ἀρχιμ. Σεραφεὶμ Παπακώστας.

Χρυσοσπηλαιωτίσσης ὁ ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Κολιόπουλος.

Ἁγ. Νικολάου (Πευκακίων) ὁ κ. Π. Τρεμπέλας.

Ἁγίων Ἀναργύρων (Ν. Ἰωνίας) ὁ κ. Ἀχ. Παπαθανασόπουλος ὁμιλῶν καὶ τὸ ἀπόγευμα ὥραν 6· Ἁγ. Ζώνης ὁ κ. Δημ. Παπακωνσταντίνου.

Ἐπίσης ὁμιλοῦν οἱ κ. κ. Ἰωάν. Καψιμάλλης ἐν Καβάλᾳ· Εὐστ. Μπιλάλης ἐν Δράμᾳ· Ἀντ. Λαζαρίδης ἐν Φλωρίνῃ· Χρ. Παπαγιάννης ἐν Χαλκίδι· Ἀθ. Φραγκόπουλος ἐν Πάτραις· Χαρ. Βασιλόπουλος ἐν τῇ περιφερείᾳ Πατρῶν· Δημ. Παπαδημητρίου ἐν Ἄργει· Δημ. Ρέβελας ἐν Κερκύρᾳ· Περικλῆς Φωτόπουλος ἐν Ρεθύμνῳ· Κωνστ. Χρόνης ἐν τῇ περιφερείᾳ Ρεθύμνου.

Τύποις «ΖΩΗΣ»—Ἱπποκράτους 189, Ἀθῆναι